

הקדמה - מנכ"ל מכון ירושלים לחקר ישראל

השנתון הסטטיסטי לירושלים יוצא לאור מאז 1982 על ידי מכון ירושלים לחקר ישראל ועיריית ירושלים. מכון ירושלים לחקר ישראל הוא מוסד מחקר עצמאי, ללא כוונת רווח, המספק נתונים עדכניים, מהימנים ואמינים על ירושלים, חומר רקע מעמיק, ניירות עמדה וניתוחים מקצועיים לשימושם של קובעי מדיניות ושל הקהל הרחב. מחקרי המכון שמים דגש על היבטים יישומיים, על המלצות לגיבוש מדיניות ועל דרכי פעולה. המכון עוסק במחקרי מדיניות בתחומי הכלכלה והחברה, ובעיקר בנושאים הקשורים בירושלים בת-זמננו ובמדיניות סביבתית. כמו כן עוסק המכון במחקרים בנושא הסכסוך הישראלי-פלסטיני.

מחקרי ירושלים עומדים במרכז תכנית העבודה של המכון מיום היווסדו. המכון פיתח מאגרי נתונים על ירושלים והוא משקיע בהגדלתו והשבחתו. במכון נערכו מחקרים רבים ופורסמו מאות ספרים וניירות עמדה המתייחסים לכל תחומי החיים בירושלים, ביניהם תוכניות מתאר ותוכניות-אב במגוון תחומים.

תכנית העבודה לשנת 2014 כוללת בין היתר: מחקרי הגירה אל העיר וממנה, מעקב והערכה אחר פיתוח תעשיות הביוטק והיי-טק בעיר, מעקב והערכה אחר תעשיית התיירות, בניית תחזיות לעיר עד שנת 2040, עיון במצבן של שכונות מזרח העיר, מחקר החברה החרדית, עיון באוכלוסיית הצעירים בעיר ועוד מחקרים רבים.

שנתון זה ה-28 במספר מציג את נתוני העיר במגוון רחב מאוד של תחומים: דמוגרפיים, כלכליים, שירותים עירוניים, תשתיות, תיירות, חינוך ותרבות, בריאות, סדר ציבורי ועוד.

השנתון הינו תוצר של עבודה אינטנסיבית של צוות המכון. אני מודה לד"ר מאיה חושן, מנהלת הפרויקט ולחברי הצוות: יאיר אסף-שפירא, ענבל דורון ויעל ישראלי על עבודתם המקצועית והמסורה.

אנו מקווים ששנתון זה יוסיף נדבך חשוב לידע על ירושלים, ויסייע בקידום תוכניות לפיתוחה, לקידומה ולמעמדה כבירת ישראל.

מאיר קראוס

מנכ"ל, מכון ירושלים לחקר ישראל

מבוא

השנתון הסטטיסטי לירושלים 2014 הוא השנתון ה-28 במספר. השנתון, בהוצאת מכון ירושלים לחקר ישראל ועיריית ירושלים, יוצא לאור החל משנת 1982. השנתון במלואו וכן לוחות מפורטים נוספים מתפרסמים באתר האינטרנט של המכון www.jiis.org.il.

השנתון הסטטיסטי לירושלים מציג תמונת מצב סטטיסטית עדכנית, בלוחות, בגרפים ובמפות, על המתרחש בעיר במגוון רב של נושאים, ואת מגמות השינוי שהתחוללו בה לאורך זמן. השנתון מציג גם השוואה בין ירושלים לבין ישראל, תל אביב - יפו וחיפה ופרק מיוחד מוקדש ליישובי סובב ירושלים.

כמו בשנים קודמות, גם השנה **השנתון הסטטיסטי לירושלים** נועד בראש ובראשונה לשרת את קובעי המדיניות, את המתכננים במגזר הממלכתי, העירוני והפרטי, חוקרים ותלמידים, וכל המעוניינים והמתעניינים בנושא.

השנה נוספו לשנתון 28 לוחות חדשים. נושאים חדשים שמופיעים בלוחות השנתון השנה מציגים רמת ההשכלה של האוכלוסייה, תוצאות ההצבעה בבחירות למועצת העיר ירושלים ולראשות עיריית ירושלים, תעסוקה של האוכלוסייה בגילאי העבודה העיקריים, שיעורי לידות ופטירות, מאפיינים של רוכשי דירות, מחירי דירות, הנחות בארנונה ועוד.

תודה מיוחדת לחבר הכנסת ראובן ריבלין, לרשות לפיתוח ירושלים (הרל"י) ולקרן לייכטאג על הסיוע והתמיכה בשנתון.

אנו מודים לכל מי שסייעו ותרמו להכנת השנתון, לקוראים ולמשתמשים שהגיבו בכתב ובעל-פה ולחברי ועדת ההיגוי. תודתנו לכל הגופים הממשלתיים, הציבוריים והפרטיים, לאגפים השונים בעיריית ירושלים, ובמיוחד ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה. כל אלה העמידו לרשותנו מידע רב המתפרסם בשנתון. הנתונים המתפרסמים בשנתון נאספו ועובדו על ידי מקורות שונים ואמינותם נבדקת על ידי צוות השנתון. בנוסף תודה, לאסתי ביהם על עבודת העימוד וההכנה לדפוס, לחמוטל אפל על ההבאה לדפוס ולליסה פרלמן על התרגום לאנגלית של הלוחות החדשים ושל המבואות לפרקים.

מערכת השנתון

ד"ר מאיה חושן, ענבל דורון, יאיר אסף-שפירא, יעל ישראלי

ועדת היגוי

פרופ' משה סיקרון, האוניברסיטה העברית בירושלים – יו"ר

פנינה צדקה, סמנכ"לית ומנהלת אגף בכיר דמוגרפיה ומפקד, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

גיל ריבוש, יועץ ראש העיר ומנהל האגף למדיניות ותכנון אסטרטגי, עיריית ירושלים

פרופ' סרג'יו דלה פרגולה, המכון ליהדות זמננו ע"ש הרמן, האוניברסיטה העברית בירושלים

עו"ד יוסי שרעבי, מנהל מנהל תרבות חברה ופנאי, עיריית ירושלים

יששכר דור, מנהל תחום מחקר, משרד הפנים

ישראל קמחי, חוקר בכיר, מכון ירושלים לחקר ישראל